Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MELCHIOR WATHELET
prednesené 1. júla 2015 [1]

Vec C-357/14 P

Electrabel SA,
Dunamenti Erőmű Zrt
proti

Európskej komisii

„Odvolanie — Pomoc poskytnutá maďarskými orgánmi v prospech niektorých výrobcov elektrickej energie — Zmluvy o nákupe elektrickej energie uzavreté medzi verejnoprávnym podnikom ‚MVM' a niektorými výrobcami elektrickej energie — Podmienky, ktoré stavajú týchto výrobcov do výhodného ekonomického postavenia — Rozhodnutie, ktorým sa štátna pomoc vyhlasuje za nezlučiteľnú so spoločným trhom"

I – **Úvod**

1. Spoločnosti Electrabel SA (ďalej len „Electrabel") a Dunamenti Erőmű Zrt (ďalej len „Dunamenti Erőmű") podali prejednávané odvolanie proti rozsudku Dunamenti Erőmű/Komisia (T-179/09, EU:T:2014:236, ďalej len „napadnutý rozsudok") v rozsahu, v akom zamieta žalobu o neplatnosť rozhodnutia Komisie 2009/609/ES zo 4. júna 2008 o štátnej pomoci C 41/05 poskytnutej Maďarskom v rámci dlhodobých zmlúv o nákupe elektrickej energie (ďalej len „napadnuté rozhodnutie") [2].

2. Prejednávaná vec má veľký význam, pretože vyvoláva tri citlivé otázky. Po prvé Súdny dvor bude mať príležitosť spresniť, či v prípade, že dané opatrenie môže predstavovať takúto štátnu pomoc poskytnutú pred pristúpením dotknutého členského štátu k Európskej únii, je rozhodujúcim dátumom na preskúmanie existencie štátnej pomoci dátum poskytnutia opatrenia, alebo dátum pristúpenia tohto členského štátu k Európskej únii. Po druhé Súdny dvor bude musieť rozhodnúť o tom, či v prípade, že sa za rozhodujúci dátum určí dátum pristúpenia, musí byť akákoľvek skutková okolnosť predchádzajúca tomuto dátumu vylúčená z posúdenia existencie štátnej pomoci. Po tretie prejednávaná vec poskytuje Súdnemu dvoru príležitosť spresniť hranicu medzi jeho rozsudkami Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) a Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238).

II – **Okolnosti predchádzajúce sporu a aktuálny kontext sporu**

3. Spoločnosť Dunamenti Erőmű je výrobca elektrickej energie na maďarskom trhu s elektrickou energiou a prevádzkuje elektráreň, ktorá sa nachádza približne 30 km južne od Budapešti (Maďarsko). Ide o bývalý štátny podnik, ktorý bol v decembri 1995 sprivatizovaný. V čase rozhodnom z hľadiska skutkového stavu bola jej 74,82-percentným vlastníkom spoločnosť Electrabel, pričom v súčasnosti je

1 — Jazyk prednesu: francúzština.
2 — Ú. v. EÚ L 225, s. 53.

súčasťou skupiny, ktorej materskou spoločnosťou je GDF Suez SA, a približne 25-percentným vlastníkom spoločnosť Magyar Villamos Művek Zrt (ďalej len „MVM“), maďarský verejnoprávny podnik pôsobiaci v odvetví výroby elektrickej energie a súčasne v odvetví veľkoobchodu, prenosu a ďalšieho predaja elektrickej energie na maďarskom trhu.

4. V marci a júni 2014 skupina GDF Suez predala svoj podiel spoločnosti Dunamenti Erőmű, ktorá je teraz súčasťou skupiny MET.

5. V polovici 90. rokov boli najnaliehavejšie ciele stanovené pre maďarské odvetvie energetiky: zaistenie bezpečnosti dodávok za čo najnižšie náklady, modernizácia infraštruktúry podľa platných noriem v oblasti ochrany životného prostredia a uskutočnenie nevyhnutnej reštrukturalizácie odvetvia distribúcie elektrickej energie. Keďže však elektrárne boli v podstate bývalými sovietskymi elektrárňami, ukázalo sa, že tieto ciele nemožno dosiahnuť bez podpory zahraničných investorov.

6. Na základe toho sa zahraničným investorom, ktorí sa zaviazali investovať do výstavby a modernizácie maďarských elektrární, ponúkli dlhodobé zmluvy o nákupe elektrickej energie (Power Purchase Agreements, ďalej len „PPA“), pričom elektrickú energiu nakupovala spoločnosť MVM.

7. PPA umožnili spoločnosti MVM vytvoriť vyvážené výrobné portfólio a splniť si tak povinnosť zaistiť bezpečnosť dodávok. Umožnili jej tiež zabezpečiť požiadavky stáleho zaťaženia (tepelné a jadrové elektrárne), ako aj maximálneho zaťaženia (plynové elektrárne).

8. V zmysle PPA sú výrobcovia elektrickej energie povinní zabezpečovať potrebnú údržbu a prevádzku výrobných zariadení. PPA rezervujú pre MVM celkovú alebo prevažnú časť výrobných kapacít (MW) elektrární. Rezervovanie kapacity nezávisí od skutočného vyťaženia elektrárne. Nad rezervovanú kapacitu je MVM povinná od každej elektrárne prevádzkovanej na základe PPA odkúpiť určité stanovené minimálne množstvo elektrickej energie (MWh).

9. PPA sa uzatvorili v rámci prípravy privatizácie elektrární podľa rovnakého vzoru zmluvy, ktorý pripravila medzinárodná advokátska kancelária na žiadosť maďarskej vlády. PPA neboli na rozdiel od privatizácie elektrární predmetom postupu verejného obstarávania, ale je nesporné, že PPA uzavreté pred privatizáciou boli neoddeliteľnou súčasťou privatizačných opatrení.

10. Dňa 10. októbra 1995, bezprostredne pred svojou privatizáciou, spoločnosť Dunamenti Erőmű uzavrela so spoločnosťou MVM zmluvu PPA, ktorá sa týkala jednotiek „bloku F“ a „bloku G2“ jej elektrárne. Táto zmluva, ktorá nadobudla účinnosť v roku 1996, mala platiť do roku 2010 v prípade jednotiek „blokov F“ fungujúcich na plyn, a do roku 2015 v prípade jednotiek „bloku G2“ vybavených plynovou turbínou s kombinovaným cyklom.

11. Dva mesiace po uzavretí PPA, čiže v decembri 1995, Electrabel odkúpila spoločnosť Dunamenti Erőmű od maďarského štátu na základe otvoreného súťažného postupu verejného obstarávania.

12. Treba uviesť, že v čase podpisu PPA nebol maďarský trh s elektrickou energiou ešte liberalizovaný a bol na ňom iba jeden odberateľ, a to spoločnosť MVM. Výrobcovia elektrickej energie totiž mohli predávať elektrickú energiu priamo iba spoločnosti MVM a len MVM bola oprávnená dodávať elektrickú energiu regionálnym distribútorom. Tento režim platil od 31. decembra 1991 do 31. decembra 2002.

13. V čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii 1. mája 2004 maďarský trh s elektrickou energiou pozostával z odvetvia verejnej služby, ktoré predstavovalo približne 70 % výroby elektrickej energie, a z konkurenčného odvetvia, ktoré predstavovalo približne 30 % tejto výroby. V prvom odvetví bola spoločnosť MVM jediným veľkoobchodníkom, zatiaľ čo v druhom odvetví pôsobili aj iné subjekty a MVM v ňom pôsobila iba preto, aby odpredala prebytočné množstvo, ktoré kúpila v rámci PPA, a po ktorom nebol dopyt vo verejnom sektore. Tento nový režim vstúpil do platnosti 1. januára 2003 a bol zrušený zákonom č. LXXXVI z roku 2007 od 1. januára 2008.

14. Dňa 4. mája 2005 Komisia v súlade s nariadením Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúcim podrobné pravidlá na uplatňovanie článku [108 ZFEÚ] [3] zapísala z úradnej povinnosti spis štátnej pomoci týkajúci sa PPA do registra pod číslom NN 49/2005.

15. Dňa 4. júna 2008 Komisia prijala napadnuté rozhodnutie, ktorým sa určil ako rozhodujúci dátum na preskúmanie, či PPA predstavujú štátnu pomoc, dátum pristúpenia Maďarska k Európskej únii, čiže 1. máj 2004.

16. Článkom 1 napadnutého rozhodnutia Komisia kvalifikovala povinnosť nákupu stanovenú v PPA ako štátnu pomoc pre výrobcov elektrickej energie v zmysle článku 107 ZFEÚ, vyhlásila ju za nezlučiteľnú so spoločným trhom a uložila Maďarsku, aby ju do šiestich mesiacov prestalo poskytovať. Článkom 2 uložila Maďarsku povinnosť vymôcť od príjemcov štátnu pomoc, ktorú im poskytlo od 1. mája 2004.

17. Dňa 10. novembra 2008 maďarský parlament prijal zákon č. LXX z roku 2008, ktorý ukončil PPA od 31. decembra 2008.

18. V súvislosti s výpočtom rozsahu a vymáhaním štátnej pomoci od príjemcov sa maďarská vláda rozhodla zaviesť v prospech troch príjemcov PPA, ku ktorým patrila aj spoločnosť Dunamenti Erőmű, systém kompenzácie uviaznutých nákladov v súlade s oznámením Komisie týkajúcim sa metodiky posudzovania štátnej pomoci spojenej s uviaznutými nákladmi (ďalej len „metodika“). [4]

19. Podľa tohto systému, ktorý bol oznámený a schválený Komisiou, [5] predstavujú uviaznuté náklady rozdiel medzi investičnými nákladmi každého z príjemcov a ich prevádzkovými ziskami minulého obdobia (odo dňa nadobudnutia účinnosti PPA do dňa jej predčasného ukončenia) a odhadovanými investičnými nákladmi (odo dňa predčasného ukončenia do dňa, ku ktorému mala zmluva skončiť podľa znenia PPA). [6]

20. Týmto systémom sa zaviedla kompenzáciu v dvoch fázach. [7] V prvej fáze sa uviaznuté náklady každého príjemcu mali odpočítať od sumy štátnej pomoci, ktorú mal vrátiť maďarskému štátu. Ak bol rozdiel medzi pomocou, ktorú bolo treba vrátiť, a uviaznutými nákladmi kladný, príjemca musel tento rozdiel vrátiť štátu. V opačnom prípade by maďarský štát príjemcovi nevyplatil rozdiel. [8]

3 — Ú. v. EÚ L 83, s. 1; Mim. vyd. 08/001, s. 339.

4 — Znenie metodiky je dostupné na internetovej stránke Komisie http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_fr.pdf. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/92/ES z 19. decembra 1996 o spoločnej právnej úprave vnútorného trhu s elektrickou energiou (Ú. v. ES L 27, s. 20, Mim. vyd. 12/002, s. 3) stanovila zásady otvorenia európskeho odvetvia elektrickej energie hospodárskej súťaži. Jej článok 24 ods. 1 stanovil, že „členské štáty, v ktorých s ohľadom na ustanovenia tejto smernice nebude možné plniť záväzky alebo záruky prevádzky vydané pred nadobudnutím účinnosti tejto smernice, môžu požiadať o prechodný režim“. Podľa Komisie „sa také záväzky alebo záruky prevádzky obvykle označujú ako ‚uviaznuté náklady‘ (*stranded costs*). Tieto záväzky alebo záruky prevádzky môžu mať v praxi rôznu podobu: dlhodobé kúpne zmluvy, investície s implicitnou alebo explicitnou zárukou predaja, investície mimo rámca bežnej činnosti atď.“ (pozri metodika, s. 3). Systém odberu zavedený členským štátom prostredníctvom fondu na kompenzáciu uviaznutých nákladov však môže predstavovať štátnu pomoc, a musí teda spĺňať kritériá stanovené Komisiou v tejto metóde a okrem toho musí byť pred svojím zavedením oznámený a schválený Komisiou.

5 — Pozri list podpredsedu Komisie Alumniu adresovaný maďarskému ministrovi zahraničných vecí C(2010) 2532 final z 27. apríla 2010, dostupný iba v angličtine na internetovej stránke Komisie (http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/234326/234326_1114108_42_1.pdf).

6 — Tamže (bod 8).

7 — Podrobný opis pozri tamže (body 10 až 24).

8 — Pozri § 5 ods.1 a 3 zákona č. LXX z roku 2008.

21. Druhá fáza sa mala začať po dni skončenia platnosti PPA každého z príjemcov (v prípade spoločnosti Dunamenti Erőmű 31. december 2015), keď mali maďarské orgány prepočítať uviaznuté náklady na základe súčasných nákladov a príjmov. Ak sa ukáže, že skutočné uviaznuté náklady sú nižšie ako suma štátnej pomoci, ktorú treba vrátiť, príjemca bude musieť vrátiť rozdiel maďarskému štátu. Ak tak neurobí, maďarský štát nevyplatí príjemcovi PPA prebytok uviaznutých nákladov v konečnej výške.

22. V súčasnosti sa uviaznuté náklady spoločnosti Dunamenti Erőmű odhadujú na 22 171 991 000 maďarských forintov (HUF) (približne 73 miliónov eur).

23. Dňa 13. júna 2007 spoločnosť Electrabel iniciovala rozhodcovské konanie proti Maďarsku pred Medzinárodným centrom pre riešenie investičných sporov (CIRDI), ktorého sa Komisia zúčastnila, pričom nebola stranou sporu. Electrabel okrem iného uviedla, že ukončením PPA bez úplnej kompenzácie uviaznutých nákladov Maďarsko porušilo záruky rovnakého a spravodlivého zaobchádzania s investíciami zakotvené v článku 10 Zmluvy o energetickej charte zo 17. decembra 1994, ku ktorej pristúpili Belgické kráľovstvo, Maďarsko a Európska Únia. [9]

24. Electrabel a Maďarsko sa dohodli na rozdelení („*bifurcation*“) konania do fázy „právomoc a zodpovednosť“ a kvantifikačnej fázy („*quantum*“).

25. Keďže konečná výška uviaznutých nákladov spoločností Dunamenti Erőmű a Electrabel sa bude môcť vypočítať až po 31. decembri 2015, rozhodcovský súd rozhodol, že posúdenie otázky, či kompenzačný systém uviaznutých nákladov zavedený Maďarskom porušuje článok 10 Zmluvy o energetickej charte, odloží do procesnej fázy *quantum*. [10] Rozhodcovský súd však rozhodol, že podľa jeho „súčasného, dočasného a predbežného názoru… nezaplatenie sumy [22 171 991 000] HUF alebo nižšej sumy do konca maďarského legislatívneho obdobia nemusí nevyhnutne predstavovať porušenie zásady [rovnakého a spravodlivého zaobchádzania], avšak nezaplatenie (v hotovosti alebo inak) oveľa vyššej sumy uviaznutých nákladov by takéto porušenie predstavovať mohlo“. [11]

26. Ako sa zdá, rozhodcovský súd, ktorý zasadal v rozhodcovskom konaní iniciovanom spoločnosťou Électricité de France (EDF), akcionárom spoločnosti Budapesti Erőmű, vo veci ukončenia PPA, sa s týmto prístupom nestotožnil a uložil Maďarsku povinnosť zaplatiť spoločnosti EDF 107 miliónov eur. [12]

27. Nezávisle od žaloby o neplatnosť (ktorej zamietnutie Všeobecným súdom je predmetom prejednávaného odvolania) podanej spoločnosťami Dunamenti Erőmű a Electrabel proti napadnutému rozhodnutiu, spoločnosti Dunamenti Erőmű a Electrabel podali 10. januára 2014 na Všeobecný súd žalobu o náhradu škody podľa článku 340 druhého odseku ZFEÚ, ktorou sa domáhali náhrady škody, ktorú údajne utrpeli v dôsledku napadnutého rozhodnutia.

9 — Treba poznamenať, že z dôvodu rozhodnutia spoločnosti Electrabel iniciovať toto rozhodcovské konanie iba proti Maďarsku a výhradne vo veci jeho vlastného konania a nečinnosti nebola zlučiteľnosť napadnutého rozhodnutia so Zmluvou o energetickej charte predmetom tohto rozhodcovského konania. Pozri *Electrabel S.A. v. The Republic of Hungary* (ICSID Case No. ARB/07/19) Decision on Jurisdiction, Applicable Law and Liability, body 3.21, 4.11 a 6.76 (dostupné na internetovej stránke Investment Treaty Arbitration http://italaw.com/sites/default/files/case-documents/italaw1071clean.pdf). Okrem toho Dunamenti Erőmű vo svojej žalobe o neplatnosť podanej na Všeobecný súd nespochybnila platnosť napadnutého rozhodnutia so zreteľom na túto zmluvu. Z toho vyplýva, že z dôvodu rozhodnutia spoločností Electrabel a Dunamenti Erőmű napadnuté rozhodnutie celkom uniklo preskúmaniu zákonnosti podľa tejto zmluvy.

10 — Tamže (bod 6.118).

11 — Tamže (preklad uskutočnený generálnym advokátom): „It is therefore best, in all the circumstances, for the Tribunal to say little more here, save to express the Tribunal's current, provisional and tentative view that the non-payment of HUF 22,171,991[,000] or a lesser sum at the end of Hungary's legislative scheme does not strike the Tribunal as necessarily amounting to a breach of the FET standard; but that non-payment (in cash or otherwise) of a significantly higher sum for Net Stranded Costs most probably could.“

12 — Rozhodcovský nález nie je verejný. Pozri článok v tlači od D. Thomsona s názvom „EDF wins claim against Hungary“, uverejnený 11. decembra 2014 na internetovej stránke Global Arbitration Review (http://globalarbitrationreview.com/news/article/33251/edf-wins-claim-against-hungary/).

28. Dňa 13. novembra 2014 Všeobecný súd zamietol túto žalobu o náhradu škody ako neprípustnú s odôvodnením, že bola podaná po uplynutí lehoty.[13] Proti uzneseniu Všeobecného súdu bolo podané odvolanie, o ktorom koná Súdny dvor.[14]

III – **Žaloba podaná na Všeobecný súd a napadnutý rozsudok**

29. Proti napadnutému rozhodnutiu podali jednotliví príjemcovia PPA niekoľko žalôb o neplatnosť na Všeobecný súd.[15]

30. Spoločnosť Dunamenti Erőmű sa svojou žalobou podanou na Všeobecný súd domáhala zrušenia napadnutého rozhodnutia.

31. Dunamenti Erőmű svojím prvým žalobným dôvodom založeným na porušení pojmu „štátna pomoc“ v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ a druhým žalobným dôvodom založeným na skutočnosti, že Komisia mala dotknuté opatrenia kvalifikovať ako „existujúcu pomoc“ v zmysle článku 108 ods. 1 ZFEÚ, spochybnila konštatovanie Komisie o existencii štátnej pomoci, kvalifikáciu tejto pomoci ako „novej pomoci“, ako aj dátum určený ako relevantný na posúdenie pomoci spojenej s danou PPA. Dunamenti Erőmű spochybnila uplatnenie kritéria súkromného hospodárskeho subjektu v trhovom hospodárstve a postavenie spoločnosti MVM ako účastníka trhu v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii. Poukázala aj na to, že došlo k porušeniu zásady ochrany legitímnej dôvery a zásady právnej istoty, ako aj k nesprávnemu posúdeniu osobitostí dotknutej PPA zo strany Komisie.

32. Svojím tretím žalobným dôvodom Dunamenti Erőmű tvrdila, že Komisia nesprávne posúdila predmetnú pomoc spojenú s PPA ako pomoc na prevádzku, a nie ako investičnú pomoc, a spochybnila systém kompenzácie uviaznutých nákladov zavedený maďarskými orgánmi.

33. Svojím štvrtým žalobným dôvodom Dunamenti Erőmű spochybnila zákonnosť príkazu na vymáhanie pomoci.

34. Všeobecný súd napadnutým rozsudkom zamietol túto žalobu v plnom rozsahu.[16]

IV – **Konanie pred Súdnym dvorom**

35. Odvolaním podaným na Súdny dvor 21. júla 2014 sa Electrabel a Dunamenti Erőmű domáhajú, aby Súdny dvor zrušil napadnutý rozsudok, sám vydal konečné rozhodnutie vo veci a zrušil napadnuté rozhodnutie, alebo subsidiárne, aby vrátil vec Všeobecnému súdu na rozhodnutie a zaviazal Komisiu na náhradu trov konania pred Všeobecným súdom a pred Súdnym dvorom.

36. Komisia svojím vyjadrením k žalobe podaným 4. septembra 2014 navrhuje, aby Súdny dvor vyhlásil odvolanie za neprípustné v rozsahu, v akom bolo podané spoločnosťou Electrabel, zamietol odvolanie v rozsahu, v akom bolo podané spoločnosťou Dunamenti Erőmű, a zaviazal spoločnosť Dunamenti Erőmű na náhradu trov konania.

13 — Pozri rozsudok Electrabel a Dunamenti Erőmű/Komisia (T-40/14, EU:T:2014:1004).

14 — Pozri vec Electrabel a Dunamenti Erőmű/Komisia (C-32/15 P), o ktorej koná Súdny dvor.

15 — Pozri uznesenie Alpiq Csepel/Komisia (T-370/08, EU:T:2011:116); rozsudok Budapesti Erőmű/Komisia (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65); uznesenie Pannon Hőerőmű/Komisia (T-352/08, EU:T:2013:379); rozsudky Tisza Erőmű/Komisia (T-468/08, EU:T:2014:235), ako aj Dunamenti Erőmű/Komisia (T-179/09, EU:T:2014:236).

16 — Žaloby o neplatnosť podané ostatnými príjemcami boli takisto zamietnuté. Pozri rozsudky Všeobecného súdu Budapesti Erőmű/Komisia (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65) a Tisza Erőmű/Komisia (T-468/08, EU:T:2014:235). Odvolanie bolo podané iba proti rozsudku Dunamenti Erőmű/Komisia (T-179/09, EU:T:2014:236).

37. Electrabel a Dunamenti Erőmű podali 20. novembra 2014 repliku, ku ktorej sa Komisia vyjadrila v duplike podanej 25. novembra 2014.

38. Dňa 26. marca 2015 Súdny dvor zaslal účastníkom konania na základe článku 61 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora žiadosť, v ktorej ich vyzval, aby sa na pojednávaní sústredili na druhý a tretí odvolací dôvod, a na základe článku 62 ods. 2 tohto rokovacieho poriadku im položil dve otázky, na ktoré mali odpovedať na pojednávaní.

39. Dňa 20. apríla 2015 sa konalo pojednávanie, na ktorom predniesli svoje ústne pripomienky Electrabel, Dunamenti Erőmű a Komisia.

V – **Odvolanie**

40. Svoju analýzu začnem námietkou neprípustnosti odvolania v rozsahu, v akom bolo podané spoločnosťou Electrabel, ktorú vzniesla Komisia. Potom posúdim najprv štvrtý, piaty a prvý odvolací dôvod, ktoré podľa môjho názoru možno zamietnuť bez osobitných ťažkostí. Nakoniec sa zameriam na druhý a tretí odvolací dôvod, ktoré podľa môjho názoru môžu priviesť Súdny dvor k tomu, aby zrušil napadnutý rozsudok.

A – *O prípustnosti odvolania v rozsahu, v akom bolo podané spoločnosťou Electrabel*

41. Komisia vo svojom vyjadrení k žalobe spochybňuje prípustnosť odvolania v rozsahu, v akom bolo podané spoločnosťou Electrabel vzhľadom na to, že žalobu o neplatnosť v prvostupňovom konaní podala iba spoločnosť Dunamenti Erőmű.

42. Electrabel a Dunamenti Erőmű túto námietku neprípustnosti v replike spochybňujú, keď vysvetľujú, že v čase podania žaloby o neplatnosť boli súčasťou tej istej skupiny podnikov a že ich hospodársky a právny záujem mohol byť chránený ktorýmkoľvek z nich. Po odpredaji svojho podielu v spoločnosti Dunamenti Erőmű musí byť spoločnosti Electrabel povolená účasť na odvolacom konaní pred Súdnym dvorom, aby mohla chrániť svoje vlastné záujmy.

43. Podľa môjho názoru musí byť odvolanie v rozsahu, v akom bolo podané spoločnosťou Electrabel, vyhlásené za neprípustné.

44. Po prvé, ako uvádza Komisia, článok 56 druhý odsek Štatútu Súdneho dvora Európskej únie stanovuje, že odvolanie proti rozsudku Všeobecného súdu „môže podať strana, ktorá so svojimi podaniami nebola úspešná vôbec alebo len čiastočne“, čo nie je prípad spoločnosti Electrabel, ktorá nebola účastníkom konania pred Všeobecným súdom.

45. Po druhé Electrabel nepatrí ani medzi privilegované osoby, ktoré podľa tretieho odseku uvedeného článku môžu podať odvolanie proti rozsudku Všeobecného súdu, aj keď v konaní pred ním neboli účastníkmi konania. Uvedené ustanovenie totiž obmedzuje túto výsadu na „členské štáty a orgány Únie“, medzi ktoré spoločnosť Electrabel nepatrí.

46. Prejednávané odvolanie je preto potrebné preskúmať tak, ako keby ho podala iba spoločnosť Dunamenti Erőmű.

B – *O štvrtom odvolacom dôvode, podľa ktorého sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol – bez toho, aby preukázal existenciu štrukturálneho rizika –, že povinnosť spoločnosti MVM odoberať minimálne odberné množstvo predstavuje výhodu*

47. Dunamenti Erőmű štvrtým odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia a porušil povinnosť súdneho preskúmania, keď rozhodol – bez toho, aby preukázal, že skutočne existovalo štrukturálne riziko – že povinnosť spoločnosti MVM odoberať minimálne odberné množstvo predstavuje výhodu, pretože v bode 112 napadnutého rozsudku uznal, že MVM pravidelne nakupovala väčšie objemy, než aké bola na základe tejto povinnosti povinná nakupovať.

1. O prípustnosti

48. Podľa názoru Komisie je tento odvolací dôvod neprípustný, pretože Dunamenti Erőmű neuvádza časť napadnutého rozsudku, ktorá sa vyznačuje nesprávnym právnym posúdením.

49. Podľa môjho názoru treba toto tvrdenie zamietnuť, pretože vzhľadom na to, že týmto tvrdením spoločnosť Dunamenti Erőmű namieta, že Všeobecný súd nepreukázal existenciu štrukturálneho rizika, nemožno jej vytýkať, že neurčila konkrétne časti napadnutého rozsudku, ktoré mali nesprávne právne posúdenie obsahovať.

2. O veci samej

50. Podľa názoru Komisie Všeobecný súd uviedol v každom z bodov 112, 113 a 114 napadnutého rozsudku nezávislý dôvod na vyvrátenie tvrdenia, že skutočnosť, že MVM od roku 2004 pravidelne nakupovala od spoločnosti Dunamenti Erőmű viacej elektrickej energie, než bola povinná, dokazuje, že Dunamenti Erőmű nemohla byť touto povinnosťou zvýhodnená.

51. Keďže Dunamenti Erőmű nespochybňuje body 113 a 114 napadnutého rozsudku, Komisia tvrdí, že Dunamenti Erőmű nespochybňuje ani zistenie v bode 112, podľa ktorého povinnosť odoberať minimálne odberné množstvo presahovala bežnú obchodnú prax na európskych trhoch s elektrickou energiou, pričom samotná táto skutočnosť slúžila ako základ pre záver, že jej PPA poskytuje výhodu.

52. Dunamenti Erőmű ani replike, ani na pojednávaní nespochybnila posúdenie Komisie, ktoré považujem za dôvodné.

53. Štvrtý odvolací dôvod teda treba zamietnuť.

C – *O piatom odvolacom dôvode, podľa ktorého sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď potvrdil metódu, ktorú Komisia použila na výpočet rozsahu pomoci*

54. V piatom odvolacom dôvode, ktorý sa týka metódy výpočtu rozsahu pomoci, Dunamenti Erőmű tvrdí, že preskúmanie jej príjmov, a nie jej zisku, v bodoch 185 až 192 napadnutého rozsudku, nemôže poskytnúť presnú predstavu o výhode, ktorá údajne vyplýva z PPA, keďže príjmy na krytie nákladov na ďalšie palivo boli kvalifikované ako výhoda, ktorú treba vrátiť.

55. Je teda potrebné preskúmať, či Všeobecný súd mal dôvod potvrdiť prístup Komisie spočívajúci vo vyčíslení rozsahu pomoci, ktorú bolo treba vrátiť, na základe príjmov, a nie zisku.

56. Zastávam názor, že tento odvolací dôvod treba zamietnuť z dôvodov uvedených Všeobecným súdom v bodoch 187 a 188 napadnutého rozsudku. Dunamenti Erőmű nespochybňuje, že účelom vymáhania pomoci je zbaviť jej príjemcu výhody, z ktorej mal na trhu prospech oproti svojim konkurentom.[17] Výhoda, ktorá sa má vymôcť, sa teda musí vyčísliť vo vzťahu k sumám, ktoré boli vyplatené príjemcovi. Z tohto dôvodu – ako uvádza Komisia – sa Všeobecný súd vo svojom prístupe právom zameral na sumy, ktoré spoločnosť MVM zaplatila spoločnosti Dunamenti Erőmű (teda príjmy tejto druhej spoločnosti), namiesto toho, aby sa zameral na zisk, ktorý táto spoločnosť dosiahla.

57. V každom prípade, ako uvádza Komisia, metóda vymáhania založená na zisku by v porovnaní s metódou založenou na príjmoch viedla k absurdným výsledkom, ktoré by právnu úpravu o štátnej pomoci zbavili všetkého potrebného účinku. Pri logike uplatnenej spoločnosťou Dunamenti Erőmű, dovedenej do extrému, by vždy, keď podnik predá svoje výrobky alebo poskytne svoje služby za bezkonkurenčnú cenu z dôvodu štátnych dotácií, nešlo o žiadnu štátnu pomoc, pretože by sa tým zvýšili iba jeho príjmy, a nie jeho zisk. Pravidlá v oblasti štátnej pomoci pritom majú za cieľ kontrolovať tento druh narušenia hospodárskej súťaže.

58. Treba zamietnuť aj tvrdenie spoločnosti Dunamenti Erőmű vychádzajúce z rozsudku Ferring (C-53/00, EU:C:2001:627), podľa ktorého Súdny dvor stanovil v bodoch 30 až 33 tohto rozsudku zásadu, že ak opatrenie pomoci vedie k dodatočnému zisku aj k dodatočným nákladom, treba vymôcť rozdiel medzi týmto dodatočným ziskom a týmito dodatočnými nákladmi.

59. V tomto rozsudku, ktorý sa týkal výhody, ktorú mali veľkoobchodní distribútori z neuloženia dane z priameho predaja liekov a ktorá presahovala dodatočné náklady, ktoré im vznikali pri plnení záväzkov verejnej služby, Súdny dvor rozhodol takto:

„32. … ak sa ukáže, že veľkoobchodní distribútori majú z toho, že sa na nich nevzťahuje daň z priameho predaja liekov, výhodu presahujúcu dodatočné náklady, ktoré im vznikajú pri plnení záväzkov verejnej služby, ktoré im boli uložené vnútroštátnymi právnymi predpismi, nemožno túto výhodu v rozsahu, v akom prevyšuje uvedené dodatočné náklady, v žiadnom prípade považovať za nevyhnutnú na to, aby títo poskytovatelia mohli splniť svoje osobitné úlohy, ktorými boli poverení.

33. V dôsledku toho treba odpovedať tak, že článok [106] ods. 2 Zmluvy [FEÚ] treba vykladať v tom zmysle, že sa nevzťahuje na daňovú výhodu, ktorá bola poskytnutá podnikom povereným plnením záväzkov verejnej služby, akými sú podniky dotknuté vo veci samej, pokiaľ uvedená výhoda presahuje dodatočné náklady na plnenie záväzkov verejnej služby.“

60. Je teda zrejmé, že ak suma štátnej dotácie presahujúca dodatočné náklady na plnenie záväzkov verejnej služby predstavuje štátnu pomoc odporujúcu článku 107 ZFEÚ, ktorú treba vymôcť, táto zásada sa uplatní len v prípade, ak príjemca pomoci spadá pod pôsobnosť článku 106 ods. 2 ZFEÚ, čiže ak je poverený poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu alebo služieb, ktoré majú povahu fiškálneho monopolu, čo nie je prípad spoločnosti Dunamenti Erőmű.

61. Z týchto dôvodov treba piaty odvolací dôvod zamietnuť.

17 — Pozri najmä rozsudok Unicredito Italiano (C-148/04, EU:C:2005:774, bod 113).

D – *O prvom odvolacom dôvode, podľa ktorého sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď kvalifikoval predmetnú PPA ako novú pomoc bez toho, aby najprv určil, či táto PPA predstavuje štátnu pomoc*

62. Prvým odvolacím dôvodom Dunamenti Erőmű tvrdí, že Všeobecný súd sa v bode 60 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď kvalifikoval predmetnú PPA ako „novú štátnu pomoc“ v zmysle prílohy IV k Aktu o pristúpení Maďarska bez toho, aby predtým preskúmal, či sú splnené štyri podmienky existencie štátnej pomoci. V tomto ohľade Dunamenti Erőmű namieta, že odôvodnenie Všeobecného súdu je nedostatočné a opakujúce sa.

63. Podľa môjho názoru nemožno prvý odvolací dôvod prijať.

64. Ako už Súdny dvor rozhodol, „Všeobecný súd môže štruktúrne usporiadať a rozvíjať svoje odôvodnenie, o ktorom sa domnieva, že ho musí použiť na to, aby sa vyrovnal so žalobnými dôvodmi, ktoré boli pred ním uvedené. Štruktúra a rozvinutie odpovede zvolené Všeobecným súdom tak nemôžu byť v rámci odvolania spochybnené tvrdeniami, ktorých účelom je preukázať, že Všeobecný súd mal formulovať odôvodnenie tak, aby splnil očakávania žalobkyne“. [18]

65. V prejednávanej veci totiž Všeobecný súd síce rozhodol najprv o tom, či má dotknutá pomoc povahu existujúcej alebo novej pomoci (body 49 až 60 napadnutého rozsudku), a až následne o tom, či je PPA štátnou pomocou (body 74 až 98 a body 110 až 121 napadnutého rozsudku), avšak táto štruktúra odôvodnenia nemala podľa môjho názoru vplyv na odôvodnenie Všeobecného súdu.

66. V každom prípade, ako uvádza Komisia, Všeobecný súd preskúmal a zamietol všetky tvrdenia predložené spoločnosťou Dunamenti Erőmű v rámci jej prvého a druhého žalobného dôvodu.

67. Súhlasím aj s konštatovaním Komisie, že záver Všeobecného súdu, že predmetná PPA predstavuje štátnu pomoc, nezávisel od jeho predchádzajúceho záveru, že pomoc je svojou povahou nová. V dôsledku toho sa odôvodnenie Všeobecného súdu neopakuje.

68. Z týchto dôvodov treba prvý odvolací dôvod zamietnuť.

E – *O druhom odvolacom dôvode, podľa ktorého sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že štyri kritériá umožňujúce kvalifikovať opatrenia ako štátnu pomoc treba preskúmať ku dňu pristúpenia Maďarska k Európskej únii*

69. Dunamenti Erőmű svojím druhým odvolacím dôvodom namieta, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď si za rozhodný dátum na určenie, či predmetná PPA predstavuje štátnu pomoc, ako tvrdila Komisia v odôvodneniach 156 až 173 napadnutého rozhodnutia, zvolil dátum pristúpenia Maďarska k Európskej únii, teda 1. máj 2004.

70. V prvej časti tohto druhého odvolacieho dôvodu Dunamenti Erőmű tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 55 a 65 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, pretože – na rozdiel od záverov uvedených v týchto bodoch – žiadne z ustanovení prílohy IV aktu o pristúpení neumožňuje určiť, priamo ani dedukciou, dátum, ku ktorému musí byť štátne opatrenie posúdené ako štátna pomoc.

18 — Rozsudok British Telecommunications/Komisia (C-620/13 P, EU:C:2014:2309, bod 29).

71. V druhej časti tohto odvolacieho dôvodu Dunamenti Erőmű tvrdí, že odôvodnenie Všeobecného súdu týkajúce sa jeho voľby rozhodujúceho dátumu na stanovenie existencie pomoci (a najmä existencie výhody pre príjemcu so zreteľom na kritérium súkromného investora v trhovom hospodárstve) je v rozpore s „právnou praxou“, konkrétne s usmerneniami a rozhodovacou praxou Komisie, ako aj s judikatúrou súdov Európskej únie.

1. O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu

72. Ako uviedol Všeobecný súd v bode 50 rozsudku Budapesti Erőmű/Komisia (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65), „štátne opatrenia vykonané pred uvedeným pristúpením, ktoré sa však na jednej strane stále uplatňujú aj po ňom, a na druhej strane ku dňu pristúpenia spĺňajú kumulatívne kritériá článku [107] ods. 1 [ZFEÚ], podliehajú osobitným pravidlám stanoveným v prílohe V Aktu o pristúpení, a to buď ako existujúca pomoc v zmysle článku [108] ods. 1 [ZFEÚ], pokiaľ patrí do jednej z troch kategórií uvedených touto prílohou, alebo ako nová pomoc ku dňu pristúpenia na účely uplatnenia článku [108] ods. 3 [ZFEÚ], pokiaľ nepatrí do jednej z týchto kategórií“.

73. Článok 1 hlavy III s názvom „Politika hospodárskej súťaže“ prílohy IV aktu o pristúpení stanovuje:

„1. Nasledujúce schémy pomoci a individuálna pomoc, ktoré boli v novom členskom štáte zavedené predo dňom pristúpenia a sú uplatňované aj po tomto dni, sa ku dňu pristúpenia považujú za existujúcu pomoc v zmysle článku [108] ods. 1 zmluvy [ZFEÚ]:

a) opatrenia pomoci zavedené pred 10. decembrom 1994;

b) opatrenia pomoci uvedené v dodatku k tejto prílohe;

c) opatrenia pomoci, ktoré boli pred dňom pristúpenia preskúmané orgánom pre kontrolu štátnej pomoci nového členského štátu a uznané za zlučiteľné s *acquis* a voči ktorým Komisia nevzniesla žiadnu námietku z dôvodu vážnych pochybností o súlade opatrenia so spoločným trhom podľa postupu ustanoveného v odseku 2;

všetky opatrenia, ktoré sa budú uplatňovať po pristúpení a predstavujú štátnu pomoc a nespĺňajú uvedené podmienky, sa ku dňu pristúpenia na účely článku [108] ods. 3 zmluvy o ES považujú za novú pomoc.

…“

74. Dunamenti Erőmű sa domnieva, že v tomto ustanovení nie je uvedený deň, ku ktorému sa štátne opatrenie musí preskúmať podľa pravidiel štátnej pomoci. Toto ustanovenie sa týkalo iba toho, či pomoc stále uplatňovaná v čase pristúpenia (ktorá vo všeobecnom zmysle slova v tomto čase „existuje“) musí byť vo vzťahu k aktu o pristúpení považovaná za existujúcu pomoc, alebo novú pomoc. Podľa spoločnosti Dunamenti Erőmű teda opatrenie, ktoré nepredstavovalo pomoc v čase jeho poskytnutia, nepatrí do pôsobnosti tohto ustanovenia. V dôsledku toho sa domnieva, že Všeobecný súd mal za rozhodujúci dátum určiť dátum poskytnutia PPA v decembri 1995.

75. Nesúhlasím s touto úvahou, v ktorej sa podľa môjho názoru zamieňa vymedzenie pojmu „existujúca“ v akte o pristúpení s bežným zmyslom tohto výrazu. Pomoc, ktorá existuje v tomto druhom zmysle – akou je PPA, ktorá bola už poskytnutá v čase jej preskúmania Komisiou –, totiž môže predstavovať novú pomoc v zmysle aktu o pristúpení, a to z toho dôvodu, že nespadá pod vymedzenie pojmu „existujúca pomoc“ v akte o pristúpení.

76. Odkazujem na body 60 až 64 rozsudku OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185), ktorý sa týkal rovnakého ustanovenia tohto aktu o pristúpení uplatniteľného na záruku poskytnutú maďarským štátom v roku 2001, teda 3 roky pred jeho pristúpením k Európskej únii. Keďže predmetná záruka nespĺňala žiadnu z troch podmienok stanovených v prílohe IV bode 3, Súdny dvor rozhodol, že „preto sa musí považovať za novú pomoc“ [19].

77. Rovnako tak v prejednávanej veci, ako rozhodol Všeobecný súd v bode 59 napadnutého rozsudku, predmetná PPA nepatrí do žiadnej z troch kategórií pomoci považovaných za existujúce v článku 1 ods. 1 hlavy 3 prílohy IV aktu o pristúpení. PPA nenadobudla účinnosť pred 10. decembrom 1994, nebola uvedená v dodatku k dotknutej prílohe a nebola preskúmaná maďarským orgánom pre dohľad nad štátnou pomocou ku dňu pristúpenia a posúdená ako zlučiteľná s *acquis* bez námietok zo strany Komisie.

78. Okrem toho zohľadniť skorší dátum – ako dátum poskytnutia predmetnej PPA – by znamenalo nerešpektovať vôľu autorov aktu o pristúpení, ktorí sa – ako rozhodol Všeobecný súd v bode 60 napadnutého rozsudku [20] – chceli odchýliť od skoršej judikatúry súdov Európskej únie, podľa ktorej „existujúca pomoc predstavuje pomoc poskytnutú pred nadobudnutím platnosti Zmluvy alebo pred pristúpením dotknutého členského štátu [k Európskej únii]“ [21].

79. V každom prípade, ako Všeobecný súd rozhodol v bode 65 napadnutého rozsudku, „zo samotného znenia prílohy IV k aktu o pristúpení jasne vyplýva, že opatrenie, ktoré sa nepovažovalo za štátnu pomoc v čase, keď bolo zavedené, sa následne nemôže stať štátnou pomocou“. [22]

80. Ako totiž Komisia uvádza v odôvodnení 165 napadnutého rozhodnutia, „PPA boli uzatvorené za celkom odlišných hospodárskych podmienok (čo uznávajú aj zainteresované strany) pred pristúpením k liberalizovanému vnútornému trhu a za nových hospodárskych a právnych podmienok [vyplývajúcich z pristúpenia k Európskej únii] sa môžu stať štátnou pomocou“.

81. Ako rozhodol Všeobecný súd v bode 58 rozsudku Budapesti Erőmű/Komisia (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65), „po nadobudnutí platnosti PPA Maďarsko najprv zo svojej vlastnej iniciatívy, a potom po prebratí právnych predpisov Únie uplatniteľných na vnútorný trh s elektrickou energiou, značne zmenilo právny rámec, v ktorom výrobcovia elektrickej energie vykonávajú svoju činnosť“.

82. Prináležalo teda Komisii a potom Všeobecnému súdu – v rámci konania o žalobe o neplatnosť – preskúmať, či PPA predstavovali v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii a v rámci liberalizovaného trhu s elektrickou energiou štátnu pomoc, a prípadne či išlo o novú, alebo existujúcu pomoc v zmysle prílohy IV aktu o pristúpení.

83. V dôsledku toho niet pochýb o tom, že ak je PPA štátnou pomocou, potom predstavuje novú pomoc v zmyslu aktu o pristúpení.

19 — Rozsudok OTP Bank (C-672/13, EU:C:2015:185, bod 64). V tejto súvislosti treba uviesť záver rozhodcovského súdu, ktorý rozhodol, že spoločnosť Electrabel nepredložila dôkazy potrebné na podporu jej tvrdenia, podľa ktorého Maďarsko porušilo svoje povinnosti vyplývajúce z článku 10 Zmluvy o energetickej charte tým, že nepodniklo kroky potrebné na to, aby zahrnulo PPA do vymedzenia pojmu „existujúca pomoc“ v zmysle prílohy IV. V tomto zmysle pozri *Electrabel S. A. v. The Republic of Hungary* (ICSID Casa No. ARB/07/19) Decision on Jurisdiction, Applicable Law and Liability, bod 6.66.

20 — Pozri v tomto zmysle aj rozsudok Budapesti Erőmű/Komisia (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65, bod 60).

21 — Rozsudok Banco Exterior de España (C-387/92, EU:C:1994:100, bod 19). Pozri v tomto zmysle aj rozsudky Piaggio (C-295/97, EU:C:1999:313, bod 48) a Alzetta a i./Komisia (T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97 až T-607/97, T-1/98, T-3/98 až T-6/98 a T-23/98, EU:T:2000:151, bod 142).

22 — Pozri v tomto zmysle aj rozsudok Budapesti Erőmű/Komisia (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65, bod 54).

2. O druhej časti druhého odvolacieho dôvodu

84. Pokiaľ ide o tvrdenia spoločnosti Dunamenti Erőmű vychádzajúce z „právnej praxe“ Komisie a súdov Európskej únie, pripomínam, že – ako uvádza Komisia – Súdny dvor sa už skôr priklonil ku dňu pristúpenia ako k rozhodujúcemu dátumu.

85. Súdny dvor totiž už rozhodol vo vzťahu k ustanoveniu prílohy V Aktu o pristúpení Bulharska (ktoré zodpovedá článku 1 hlavy III prílohy IV Aktu o pristúpení Maďarska), že „opatrenia vykonané pred uvedeným pristúpením, ktoré sa však na jednej strane stále uplatňujú aj po ňom, a na druhej strane *ku dňu pristúpenia* spĺňajú kumulatívne kritériá článku [107 ods. 1 [ZFEÚ], podliehajú osobitným pravidlám stanoveným v prílohe V aktu o pristúpení, a to buď ako existujúca pomoc v zmysle článku [108] ods. 1 [ZFEÚ], pokiaľ patrí do jednej z troch kategórií uvedených touto prílohou, alebo ako nová pomoc ku dňu pristúpenia na účely uplatnenia článku [108] ods. 3 [ZFEÚ], pokiaľ nepatrí do jednej z týchto kategórií“ [23].

86. Podľa môjho názoru z tejto judikatúry vyplýva, že Komisia a Všeobecný súd správne uplatnili v prejednávanej veci pravidlá stanovené v prílohe Aktu o pristúpení Maďarska k Európskej únii.

87. V každom prípade, ako zdôrazňuje Komisia, žiadny z rozsudkov Všeobecného súdu a Súdneho dvora citovaných spoločnosťou Dunamenti Erőmű [24] sa netýka opatrení prijatých členským štátom pred jeho pristúpením k Európskej únii, ktoré sa stále uplatňujú aj po jeho pristúpení. Keďže otázka rešpektovania časového obmedzenia právomocí Únie nebola v týchto veciach položená, vôbec neprekvapuje, že súdy Európskej únie rozhodli, že existencia pomoci musí byť posúdená v čase jej poskytnutia.

88. Pokiaľ ide o prax Komisie spočívajúcu [25] v tom, že opatrenie pomoci poskytnuté pred pristúpením členského štátu sa posudzuje so zreteľom na okolnosti, ktoré nastali pred pristúpením, podotýkam, že rozhodnutia Komisie citované spoločnosťou Dunamenti Erőmű [26] nepodporujú tvrdenie tejto spoločnosti, že rozhodujúcim dátumom by mal byť dátum poskytnutia predmetnej pomoci.

89. Pokiaľ ide najprv o rozhodnutie Komisie 2008/214 vo veci GE Capital Bank, predmetné opatrenie pomoci spočívalo v zárukách, zábezpekách a prísľuboch odškodnenia, ako aj v opciách s právom predaja poskytnutých českým štátom v rámci reštrukturalizácie a privatizácie banky AGB.

90. Aj keď boli tieto opatrenia pomoci zavedené pred pristúpením Českej republiky k Európskej únii, stále „sa uplatňovali aj po ňom“ [27] v tom zmysle, že po pristúpení z nich mohli mať príjemcovia naďalej prospech. Rozhodujúcim dátumom prijatým Komisiou bol skutočne dátum pristúpenia.

91. Opatrenie pomoci dotknuté v rozhodnutí Komisie 2009/174 vo veci Postabank spočívalo v odškodnení za nezistené nároky poskytnuté maďarským štátom v rámci reštrukturalizácie a privatizácie Postabank v prospech jej nadobúdateľa Erste Bank.

23 — Pozri rozsudok Kremikovtzi (C-262/11, EU:C:2012:760, bod 52). Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Pozri v tomto zmysle aj rozsudok Rousse Industry/Komisia (T-489/11, EU:T:2013:144, body 61 až 64, 66 a 67).

24 — Pozri rozsudky Francúzsko/Komisia (C-482/99, EU:C:2002:294, body 71 a 76 až 83); Komisia/EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318, bod 104); Cityflyer Express/Komisia (T-16/96, EU:T:1998:78, bod 76); Westdeutsche Landesbank Girozentrale a Land Nordrhein-Westfalen/Komisia (T-228/99 a T-233/99, EU:T:2003:57, bod 246), ako aj Holandsko/Komisia (T-29/10 a T-33/10, EU:T:2012:98, bod 78).

25 — Čo je trocha paradoxné, keď čítame tvrdenie Komisie v prejednávanej veci (pozri moju analýzu tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu v bodoch 125 až 127 týchto návrhov).

26 — Ide o rozhodnutia 2008/214/ES z 18. júla 2007 o štátnej pomoci C 27/04, ktorú poskytla Česká republika v prospech spoločností GE Capital Bank, a.s. a GE Capital International Holdings Corporation, USA (Ú. v. EÚ L 67, s. 3); 2009/174/ES z 21. októbra 2008 o štátnej pomoci C 35/04, ktorú poskytla Maďarská republika v prospech Postabank és Takarékpénztár Rt./Erste Bank Hungary Nyrt. (Ú. v. EÚ L 62, s. 14), a 2010/690/EÚ zo 4. augusta 2010 o štátnej pomoci C 40/08 (ex N 163/08), ktorú Poľsko poskytlo v prospech PZL Hydral S. A. (Ú. v. EÚ L 298, s. 51).

27 — Rozhodnutie 2008/214, bod 58.

92. Ako Komisia uviedla v bode 47 svojho rozhodnutia, išlo o opatrenie, ktoré sa vykonávalo aj po pristúpení a ktoré sa – rovnako ako v prejednávanej veci – muselo považovať za novú pomoc v zmysle toho istého aktu o pristúpení.

93. To isté platí v prípade rozhodnutia Komisie 2010/690 vo veci PZL Hydral, ktoré sa v kontexte záchranného plánu tejto spoločnosti týkalo, okrem iných opatrení, nevymáhania verejných pohľadávok PZL Hydral v rokoch 1998 až 2007.

94. Napriek tomu, že splatnosť nevymožených pohľadávok nastala pred pristúpením Poľskej republiky k Európskej únii, ale tieto pohľadávky zostali splatné po jej pristúpení, bolo toto opatrenie súčasťou záchranného plánu zavedeného v roku 2007, teda tri roky po pristúpení. Z toho vyplýva, že rozhodujúcim dátumom v tejto veci bol takisto dátum pristúpenia Poľskej republiky k Európskej únii, a nie dátum poskytnutia predmetnej pomoci.

95. Treba poznamenať, že Komisia vo všetkých týchto rozhodnutiach zohľadnila skutočnosti, ktoré nastali pred pristúpením, pričom Dunamenti Erőmű jej vytýka, že v jej prípade tak neurobila. To sa však týka otázky, či v prípadoch, akým je prejednávaný prípad, je Komisia pri použití kritéria súkromného investora povinná zohľadniť skutočnosti, ktoré nastali pred pristúpením, ako sú privatizácia a jej ciele, ako aj inherentná súvislosť medzi privatizáciou a PPA. Táto otázka (ku ktorej sa vrátim v rámci tretieho odvolacieho dôvodu) sa líši od otázky, ktorý dátum je rozhodujúci na účely rozhodnutia, či sa má štátne opatrenie kvalifikovať ako štátna pomoc.

96. Z týchto dôvodov treba druhý odvolací dôvod zamietnuť.

F – *O treťom odvolacom dôvode, podľa ktorého sa Všeobecný súd dopustil nesprávnych právnych posúdení, keď rozhodol, že dotknutá PPA poskytla spoločnosti Dunamenti Erőmű výhodu v zmysle článok 107 ods. 1 ZFEÚ*

97. Dunamenti Erőmű svojím tretím odvolacím dôvodom namieta, že Všeobecný súd sa v bodoch 67 až 70 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že pri posudzovaní existencie pomoci neprihliadol na privatizáciu spoločnosti Dunamenti Erőmű, keďže za rozhodujúci dátum zvolil 1. máj 2004. Podľa spoločnosti Dunamenti Erőmű nemohlo byť posúdenie umožňujúce určiť, či predmetná PPA predstavuje štátnu pomoc, uskutočnené zákonne bez zohľadnenia privatizácie a jej súvislostí, pretože PPA bola opatrením, ktoré predchádzalo privatizácii, a z tohto dôvodu bola neoddeliteľnou súčasťou privatizačných opatrení.

98. Dunamenti Erőmű ďalej v bodoch 49 až 66 odvolania uvádza tri tvrdenia s cieľom preukázať, že keby Všeobecný súd zohľadnil okolnosti privatizácie, rozhodol by, že PPA nepredstavuje výhodu alebo že si v každom prípade Dunamenti Erőmű výhodu nezachovala.

99. Po prvé MVM konala ako súkromný investor, ktorý sa usiluje dosiahnuť maximálny zisk z predaja spoločnosti Dunamenti Erőmű (body 49 až 54 odvolania).

100. Po druhé, aj keby PPA poskytovala výhodu, nadobudnutie spoločnosti Dunamenti Erőmű spoločnosťou Electrabel na základe tendra by údajnú výhodu kompenzovalo (body 55 až 62 odvolania).

101. Po tretie pristúpenie Maďarska nezmenilo súvislosti medzi PPA a privatizáciou spoločnosti Dunamenti Erőmű a nemalo žiadny vplyv na skutočnosť, že PPA neposkytovala spoločnosti Dunamenti Erőmű žiadnu výhodu (body 63 až 67 v spojení s bodmi 41 až 62 prejednávaného odvolania).

1. O prípustnosti

102. Podľa Komisie sa tretí odvolací dôvod týka skutkovej otázky, a teda je neprípustný. Po tom, čo Všeobecný súd správne určil dátum pristúpenia Maďarska k Únii ako rozhodujúci dátum na preukázanie existencie pomoci, správne v bodoch 68 až 70 napadnutého rozsudku rozhodol, že určenie existencie výhody, ktorú PPA poskytla spoločnosti Dunamenti Erőmű, sa musí viazať len k tomuto dátumu a k vývoju situácie predvídateľnému k tomuto dátumu.

103. S týmto stanoviskom Komisie nesúhlasím, pretože podľa môjho názoru je založené na nesprávnom výklade odvolania. Tento dôvod sa totiž netýka otázky, ktoré skutočnosti možno spájať s obdobím začínajúcim 1. mája 2004, ale otázky, či aj vtedy, ak by bol rozhodujúcim dátumom 1. máj 2004, Všeobecný súd mohol právom neprihliadnuť na určité skutočnosti – a najmä na inherentnú súvislosť medzi privatizáciou a predmetnou PPA – len z toho dôvodu, že nastali pred týmto dátumom.

2. O veci samej

a) O tretej časti tretieho odvolacieho dôvodu týkajúcej sa odmietnutia zo strany Všeobecného súdu zohľadniť pri preskúmavaní napadnutého rozhodnutia, v časti týkajúcej sa existencie pomoci, okolnosti privatizácie spoločnosti Dunamenti Erőmű len z toho dôvodu, že predchádzali dátumu pristúpenia

104. Dunamenti Erőmű svojím tretím odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 68 až 70 napadnutého rozsudku nesprávne rozhodol, že jej tvrdenia uvedené v bode 67 napadnutého rozsudku, „vychádzajúce v podstate z okolností privatizácie uskutočnenej v polovici 90. rokov, treba zamietnuť vzhľadom na relevantné obdobie na posúdenie PPA, ktoré začína 1. májom“ [28].

105. Bez ďalšieho posudzovania treba uviesť, že ani Komisia, ani Všeobecný súd nespochybnili inherentnú súvislosť medzi poskytnutím PPA spoločnosti Dunamenti Erőmű a jej privatizáciou. Komisia totiž v odôvodnení 174 napadnutého rozhodnutia uznala, že „väčšina výrobcov elektrickej energie… priznala, že bez záruk poskytovaných PPA by do týchto elektrární nemohli investovať“, a že jeden z týchto výrobcov tvrdil, že „PPA [boli] pre banky dôležitým faktorom pri ochote financovania investície a v prípade plynulého prefinancovania prevádzkových nákladov“.

106. Komisia v bode 186 napadnutého rozhodnutia uvádza, že „v podmienkach maďarského trhu deväťdesiatych rokov hlavný princíp PPA, teda záruka návratnosti investícií, bola podmienkou toho, aby sa potrebné investície mohli uskutočniť“.

107. Ako som vysvetlil v bodoch 5 až 11 týchto návrhov, je jasné, že poskytnutie PPA elektrárňam a privatizácia boli súčasťou tej istej transakcie a že nemožno skúmať jeden aspekt bez prihliadnutia k druhému aspektu.

108. Dunamenti Erőmű teda vytýka Všeobecnému súdu, že potvrdil prístup Komisie, ktorý spočíval jednak v uznaní, že v kontexte privatizácie bola PPA „základnou podmienkou“ rentabilného predaja, resp. predaja „pri trhových podmienkach“ spoločnosti Dunamenti Erőmű, a jednak v úplnom ignorovaní tejto „základnej podmienky“ pri samotnom posudzovaní PPA z hľadiska pravidiel štátnej pomoci, v dôsledku čoho nebolo správne uplatnené kritérium súkromného investora.

28 — Bod 68.

109. Podľa Komisie treba túto argumentáciu zamietnuť v prípade, že bol Všeobecný súd oprávnený dôvodne konštatovať, že relevantným rozhodujúcim dátumom bol dátum pristúpenia Maďarska k Európskej Únii, pretože v takom prípade nebolo relevantné zohľadniť transakciu spred takmer desaťročia pred týmto dátumom.

110. Podľa pripomienok Komisie na pojednávaní „to, čo sa deje v členskom štáte pred jeho pristúpením k Európskej únii, je – tvrdo povedané – irelevantné z hľadiska štátnej pomoci, pokiaľ to nemá vplyv na vnútorný trh po pristúpení“. [29] Podľa Komisie je nezohľadnenie akejkoľvek skutočnosti, ktorá nastala pred dátumom pristúpenia, najmä ak sa týka cieľov, ktoré sleduje spoločnosť MVM pri privatizácii v roku 1995, voľbou, ktorá je diktovaná aktom o pristúpení a vôľou jeho autorov, ktoré treba rešpektovať.

111. Nesúhlasím so stanoviskom Komisie.

112. Podľa môjho názoru užitočnosť dátumu pristúpenia ako rozhodujúceho dátumu spočíva predovšetkým v tom, že je určený okamih, ku ktorému treba preskúmať, či sa opatrenie, ktoré môže byť štátnou pomocou, uplatňuje alebo sa ešte neuplatňuje. Ak takou pomocou už nie je, nemôže už byť predmetom posúdenia zo strany Komisie z hľadiska pravidiel štátnej pomoci. [30]

113. V prípade, že predmetné opatrenie sa rovnako ako v prejednávanej veci stále uplatňuje v čase pristúpenia, rozhodujúci dátum slúži aj na určenie okamihu, ku ktorému treba posúdiť, či opatrenie predstavuje štátnu pomoc, pričom opatrenie, ktoré nepredstavuje štátnu pomoc v čase poskytnutia, sa ňou môže stať neskôr po zmene štruktúry dotknutého trhu. [31]

114. Naopak určenie dátumu pristúpenia ako rozhodujúceho dátumu samo osebe a automaticky nevylučuje – ako rozhodol Všeobecný súd v bodoch 68 až 70 napadnutého rozsudku –, zohľadnenie skutočností, ktoré nastali pred týmto dátumom a sú relevantné pre správne uplatnenie kritéria súkromného investora.

115. Súdny dvor ostatne zdôraznil – samozrejme mimo osobitného rámca pristúpenia – význam celkového posúdenia všetkých relevantných skutočností pri uplatnení kritéria súkromného investora. V bode 86 rozsudku Komisia/EDF (C-124/10 P, EU:C:2012:318) tak Súdny dvor rozhodol, že „prináleží [Komisii] vykonať *celkové posúdenie*, zohľadniac okrem prvkov poskytnutých týmto členským štátom aj akýkoľvek iný prvok relevantný v predmetnom prípade, ktorý jej umožní určiť, či predmetné opatrenie vyplýva z postavenia akcionára, alebo z postavenia orgánu verejnej moci uvedeného členského štátu. Konkrétne *môže byť v tejto súvislosti relevantná*… povaha a predmet tohto opatrenia, *kontext, do ktorého patrí, ako aj sledovaný cieľ* a pravidlá, ktorým uvedené opatrenie podlieha“ [32].

116. Súdny dvor ďalej v bodoch 104 a 105 tohto rozsudku dodal, že „odmietnuť skúmať takéto informácie môže [Komisia] len vtedy, ak predložené dôkazy vznikli až *po* prijatí rozhodnutia vykonať predmetnú investíciu“ a že „na účely uplatnenia kritéria súkromného investora sú relevantné len prvky, ktoré sú k dispozícii, a predvídateľný vývoj v čase, keď sa prijíma rozhodnutie o vykonaní investície, [*aj keď], ako v predmetnom prípade Komisia skúma existenciu štátnej pomoci v porovnaní s investíciou, ktorá jej nebola oznámená a ktorá už bola v čase, keď vykonáva preskúmanie, vykonaná dotknutým členským štátom*“ [33].

29 — Preložil generálny advokát („It is a matter of indifference, to be quite brutal, as to what happens in the acceding Member State in the period prior to accession from the point of view of the State aid discipline, unless it spills over into the internal market after the accession has taken place“).

30 — Pozri *a contrario* rozhodnutia 2008/214, 2009/174 a 2010/690.

31 — Pozri body 79 až 82 týchto návrhov.

32 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát. Pozri v tomto zmysle aj rozsudok Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252, bod 41).

33 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

117. V bode 41 rozsudku Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252) Súdny dvor pri posudzovaní kritéria súkromného investora v súvislosti s rekapitalizáciou, ktorá sa uskutočnila v roku 1994, zohľadnil čistý výsledok za účtovný rok 1993 a skutočnosť, že „tento výsledok zapadal do kontextu hospodárskej recesie, ktorá spôsobila spomalenie hospodárskeho rastu, posilnenie hospodárskej súťaže a výrazné zníženie cien v európskom odvetví spotrebnej elektroniky, ktorého úpadok začal v roku 1992“, pričom napokon dospel k záveru, že súkromný investor by dané kapitálové vklady nevykonal.

118. Rovnako v kontexte, ktorý nesúvisí s pristúpením, Súdny dvor zrušil rozhodnutie Komisie najmä preto, lebo „Komisia nesprávne uplatnila kritérium súkromného investora v trhovom hospodárstve, pretože nepreskúmala pôžičky a záruky poskytnuté spoločnosti Stardust v kontexte obdobia, keď boli poskytnuté“ [34].

119. Tieto úvahy sú uplatniteľné aj v prípade, ktorý nastal v prejednávanej veci, keď bolo predmetné opatrenie poskytnuté pred pristúpením dotknutého členského štátu k Európskej únii. Uplatnenie kritéria súkromného investora Komisiou, schválené Všeobecný súdom, a posúdenie existencie štátnej pomoci, ktorá z neho vyplýva, sa totiž môžu stať umelými, ak by sa nezohľadnili relevantné skutočnosti – ako uviedol Všeobecný súd v bodoch 68 až 70 napadnutého rozsudku – iba z toho dôvodu, že spadajú do obdobia pred pristúpením.

120. Táto umelosť by pri použití kritéria súkromného investora spočívala v položení otázky, „či by priemerný obchodník poskytol výrobcom, za trhových okolností v čase pristúpenia Maďarska k Európskej únii, podobnú záruku ako sú záruky uvedené v PPA“ [35] bez toho, aby sa zohľadnil hypotetický obchodník, ktorý by zamýšľal – rovnako ako maďarský štát v roku 1995 – predať elektráreň, ktorej technický stav a finančná situácia boli také, že by žiadny investor nemohol mať dostatok záruk, že bude môcť pokračovať v činnosti a mať pre svoju investíciu dlhodobý výhľad a súčasne sledovať ciele privatizácie uvedené v bode 5 týchto návrhov.

121. Aj keď je pritom pri uplatňovaní kritéria súkromného investora potrebné položiť otázku, či by hypotetický obchodník konal v čase pristúpenia tak, ako by konal štát, nemožno nevziať do úvahy relevantné skutkové okolnosti, ktoré viedli k poskytnutiu predmetnej pomoci, len z toho dôvodu, že nastali pred dátumom pristúpenia, pretože tým by sa štát a hypotetický obchodník stavali do navzájom neporovnateľného postavenia, čo by nevyhnutne mohlo viesť každého z nich k rozdielnej voľbe.

122. To znamená, že správne uplatnenie kritéria súkromného investora by spočívalo v položení otázky, čo by hypotetický obchodník za hospodárskych okolností roku 1995 na trhu, ktorý sa mal liberalizovať, [36] urobil 1. mája 2004 pre to, aby predal Dunamenti Erőmű za najlepšiu cenu, a pritom sledoval rovnaké ciele hospodárskej a obchodnej povahy ako maďarský štát v roku 1995, a to zaistenie bezpečnosti dodávok za čo najnižšie náklady, modernizáciu infraštruktúry podľa platných noriem na ochranu životného prostredia a uskutočnenie nevyhnutnej reštrukturalizácie odvetvia distribúcie elektrickej energie.

34 — Rozsudok Francúzsko/Komisia (C-482/99, EU:C:2002:294, bod 81).

35 — Bod 177 napadnutého rozhodnutia.

36 — Proces smerujúci k liberalizácii európskeho trhu s elektrickou energiou sa začal prijatím smernice Európskeho parlamentu a Rady 96/92, ktorej cieľom bolo otvoriť trh s elektrickou energiou hospodárskej súťaži. Lehoty na liberalizáciu trhu s elektrickou energiou boli stanovené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou a o zrušení smernice 96/92/ES (Ú. v. EÚ L 176, s. 37; Mim. vyd. 12/002, s. 211), ktorá mala byť prebratá najneskôr do 1. júla 2004, pokiaľ ide o zákazníkov mimo domácnosti, a do 1. júla 2007 v prípade domácností. Do rozhodného dátumu sa mal teda maďarský trh s elektrickou energiou liberalizovať.

123. Na rozdiel od toho, čo uviedla Komisia na pojednávaní, sa nedomnievam, že by toto uplatnenie kritéria súkromného investora bolo v rozpore s aktom o pristúpení alebo s vôľou jeho autorov. Hoci totiž treba považovať PPA za novú pomoc v zmysle tohto aktu, čiže za pomoc poskytnutú prvýkrát 1. mája 2004, tento akt neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by Komisii bránilo zohľadniť ciele hospodárskej a obchodnej povahy, ktoré MVM sledovala poskytnutím PPA pri uplatnení uvedeného kritéria.

124. Domnievam sa preto, že relevantné skutočnosti, ktoré nastali pred pristúpením, možno zohľadniť pri uplatnení kritéria súkromného investora v čase pristúpenia.

125. Paradoxne – ako som už uviedol [37], rovnako ako Dunamenti Erőmű v rámci jej druhého odvolacieho dôvodu – tento názor by zodpovedal praxi Komisie pri jej rozhodnutiach GE Capital Bank, Postabank a PZL Hydral, v ktorých Komisia systematicky pri posudzovaní existencie pomoci zohľadnila skutkové okolnosti, ktoré nastali pred rozhodujúcim dátumom, [38] čiže pred dátumom pristúpenia dotknutých členských štátov.

126. Odkazujem konkrétne na rozhodnutie 2009/174 vo veci Postabank, ktoré sa takisto týkalo opatrenia pomoci zavedeného Maďarskom pred jeho pristúpením. V bodoch 55 a 56 tohto rozhodnutia Komisia podľa môjho názoru správne usúdila, že „pokiaľ ide o hodnotenie postupu maďarských orgánov v roku 2003, založené na zásade súkromného investora v trhovom hospodárstve, Komisia nespochybňuje privatizačné opatrenia Postabank a uznáva, že Postabank predali v rámci otvorenej verejnej súťaže uchádzačovi, ktorý ponúkol najvyššiu cenu a že „tento fakt však nie je dostatočnou podmienkou toho, aby sa v danom prípade vylúčila existencia výhody. [39]

127. Podľa môjho názoru táto pasáž predstavuje správne stanovisko, čiže stanovisko, podľa ktorého v prípade, akým je prejednávaný prípad, musia byť relevantné okolnosti, ktoré nastali pred pristúpením, zohľadnené pri uplatnení kritéria súkromného investora, pričom to samo osebe nie je dostatočné na vylúčenie existencie výhody.

128. Z vyššie uvedeného vyplýva, že Všeobecný súd sa tým, že pri preskúmavaní uplatnenia kritéria súkromného investora odmietol tvrdenia spoločnosti Dunamenti Erőmű založené na nezohľadnení inherentnej súvislosti medzi PPA a privatizáciou zo strany Komisie len z toho dôvodu, že táto skutočnosť nastala pred dátumom pristúpenia Maďarska, dopustil nesprávneho právneho posúdenia a jeho rozsudok musí byť v tomto ohľade zrušený.

b) O prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu týkajúcej sa samotnej existencie výhody pre spoločnosť Dunamenti Erőmű, ktorá vyplýva zo skutočnosti, že jej MVM poskytla PPA, pričom údajne konala ako súkromný investor usilujúci o dosiahnutie maximálneho zisku z predaja spoločnosti Dunamenti Erőmű

129. Podľa vyjadrenia spoločnosti Dunamenti Erőmű ona sama a spoločnosť Electrabel nemali žiadnu výhodu z PPA, pretože MVM sa prostredníctvom uzavretia PPA so spoločnosťou Dunamenti Erőmű 10. októbra 1995 iba snažila dosiahnuť maximálny príjem z predaja spoločnosti Dunamenti Erőmű, ako by to urobil súkromný hospodársky subjekt.

37 — Pozri body 89 až 94 týchto návrhov.

38 — Pozri najmä body 81 a 82 rozhodnutia 2008/214, bod 57 rozhodnutia 2009/174 a bod 169 a nasl. rozhodnutia 2010/690.

39 — Nevidím dôvod, prečo by – ako sa domnieva Všeobecný súd – malo byť rozhodnutie Komisie vo veci Postabank v tomto kontexte neužitočné len z toho dôvodu, že sa týkalo osobitného prípadu a nemalo žiadnu súvislosť s napadnutým rozhodnutím, pozri rozsudok Tisza Erőmű/Komisa (T-468/08, EU:T:2014:235, bod 89).

130. Toto tvrdenie nemožno prijať, pretože skutočnosť, že spoločnosť Dunamenti Erőmű bola sprivatizovaná prostredníctvom otvoreného súťažného postupu verejného obstarávania a bola prijatá najvyššia ponuka (a to ponuka spoločnosti Electrabel), by boli relevantné len v prípade, že by bol uvedeným opatrením, ktoré môže predstavovať štátnu pomoc, samotný predaj spoločnosti Dunamenti Erőmű. Lenže v prejednávanej veci to tak nie je, pretože predmetným opatrením bola PPA poskytnutá spoločnosťou MVM spoločnosti Dunamenti Erőmű.

131. Ako uvádza Komisia, Dunamenti Erőmű navyše zamieňa existenciu výhody pre spoločnosť Electrabel ako nadobúdateľa spoločnosti Dunamenti Erőmű s výhodou pre ňu samotnú. To, že spoločnosti Electrabel nebola poskytnutá výhoda, totiž nevylučuje, že bola poskytnutá výhoda spoločnosti Dunamenti Erőmű.

132. Domnievam sa preto, že tvrdenia spoločnosti Dunamenti Erőmű vychádzajúce z rozsudku AceaElectrabel/Komisia (T-303/05, EU:T:2009:312), ktoré majú dokázať, že spoločnosti Electrabel a Dunamenti Erőmű tvorili jednu hospodársku jednotku, nič nemenia na predchádzajúcom posúdení. Aj keby sa totiž Electrabel a Dunamenti Erőmű považovali za jednu hospodársku jednotku, nevylučovalo by to existenciu výhody pre tento subjekt, ktorému bola poskytnutá PPA.

133. Preto sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď odmietol tvrdenie spoločnosti Dunamenti Erőmű založené na skutočnosti, že MVM tým, že poskytla dotknutú PPA spoločnosti Dunamenti Erőmű, konala ako súkromný investor usilujúci o dosiahnutie maximálneho zisku z predaja tejto spoločnosti.

c) O druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu týkajúcej sa otázky, či v prípade, že privatizačná cena zahŕňa hodnotu pomoci, treba pomoc vymôcť od predaného podniku alebo od predávajúceho

i) Tvrdenia účastníkov konania

134. Dunamenti Erőmű sa domnieva, že aj keby jej bola výhoda poskytnutá pred jej privatizáciou, jej nadobúdateľ túto výhodu maďarskému štátu vrátil, pretože PPA bola zahrnutá v cene zaplatenej štátu nadobúdateľom pri privatizácii spoločnosti Dunamenti Erőmű prostredníctvom verejného obstarávania.

135. Dunamenti Erőmű sa opiera o bod 78 rozsudku Banks (C-390/98, EU:C:2001:456), v ktorom Súdny dvor rozhodol, že „v zásade platí, že ak sa spoločnosť príjemcu pomoci predala za trhovú cenu, predajná cena odráža dôsledky skoršej pomoci a predajca si ponecháva výhody z pomoci. V takomto prípade by návrat do pôvodného stavu mal zabezpečiť v prvom rade predávajúci vrátením pomoci“.

136. Na tomto základe spoločnosť Dunamenti Erőmű dospela k záveru, že keďže PPA bola ocenená v rámci privatizačnej ceny zaplatenej maďarskému štátu, výhodu si ponechal maďarský štát, a teda ju nemožno považovať za príjemcu výhody zo štátnych prostriedkov v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ.

137. Komisia sa naproti tomu domnieva, že Dunamenti Erőmű si znova zamieňa novú pomoc poskytnutú nadobudnutému subjektu (príjemcovi pomoci) s pomocou poskytnutou nadobúdateľovi tohto subjektu.

138. Komisia kvalifikuje bod 78 rozsudku Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) ako *obiter dictum*, a naopak sa opiera o bod 81 rozsudku Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238), v ktorom Súdny dvor po tom, ako konštatoval, že „pokiaľ ide o prejednávanú vec, podnik, ktorému bola poskytnutá protiprávna štátna pomoc, si zachoval svoju právnu subjektivitu a ďalej vykonáva sám pre seba

činnosti dotované štátnou pomocou“, rozhodol, že „si tento podnik preto bežne zachováva konkurenčnú výhodu spojenú s uvedenou pomocou, a preto je to práve on, kto musí byť povinný vrátiť sumu rovnajúcu sa sume tejto pomoci. Od kupujúceho teda nemožno požadovať, aby takú pomoc vrátil“.

139. Podľa Komisie Súdny dvor vo svojom rozsudku Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) uskutočnil jasné odlíšenie od rozsudku Banks (C-390/98, EU:C:2001:456).

ii) Posúdenie

– Úvodné poznámky

140. Na úvod musím konštatovať, že oba rozsudky, Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) a Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238), sa týkajú určenia osoby, od ktorej sa má štátna pomoc vymôcť, a nie existencie pomoci.

141. V dôsledku toho, aj keď Dunamenti Erőmű predkladá svoje tvrdenia v rámci tretieho odvolacieho dôvodu, ktorý sa týka existencie pomoci, v skutočnosti jej tvrdenia predstavujú samostatný odvolací dôvod, ktorým sa Súdny dvor musí zaoberať, a to aj keby na rozdiel od toho, čo navrhujem v bode 128 týchto návrhov, rozhodol, že Všeobecný súd oprávnene odmietol tvrdenia založené na nezohľadnení inherentnej súvislosti medzi PPA a privatizáciou spoločnosti Dunamenti Erőmű pri použití kritéria súkromného investora.

142. Ak totiž Súdny dvor neprijme môj návrh, nevyhnutne existuje pomoc, ktorú musí Maďarsko zrušiť a vymôcť. Ak naopak Súdny dvor prijme môj návrh, nie je vôbec vylúčené, že správne uplatnenie kritéria súkromného investora povedie ku konštatovaniu existencie pomoci v rovnakej alebo inej výške.

143. V oboch prípadoch je preto potrebné určiť, či treba vymôcť dotknutú pomoc od predávaného podniku, čo je stanovisko Komisie, alebo od predajcu, čo je stanovisko spoločnosti Dunamenti Erőmű, s tým, že „od kupujúceho nemožno… požadovať, aby vrátil takú pomoc“ [40], ak podnik, ktorý bol príjemcom pomoci, bol predaný za trhových podmienok.

– Povinnosť vrátenia pomoci musí niesť ten, kto si ponecháva konkurenčnú výhodu, ktorá z nej vyplýva

144. Je zrejmé, že rozsudky Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) a Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) obsahujú zjavne rozporné právne názory. Jediné, na čom sa zhodujú, je to, že kupujúci nemôže byť povinný vrátiť pomoc. [41]

145. Hoci je pravda, že rozsudok Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) je neskoršieho dáta ako rozsudok Banks (C-390/98, EU:C:2001:456), bol vydaný komorou zloženou z piatich sudcov, a to šiestou komorou, zatiaľ čo rozsudok Banks bol vydaný kolégiom jedenástich sudcov (vtedajšou „veľkou komorou“) a následne bol viackrát citovaný. [42]

40 — Rozsudok Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238, bod 81). Pozri aj rozsudok Komisia/Francúzsko (C-214/07, EU:C:2008:619, bod 16.)

41 — Pozri rozsudky Banks (C-390/98, EU:C:2001:456, bod 77) a Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238, bod 80).

42 — Pozri rozsudky Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia (C-74/00 P a C-75/00 P, EU:C:2002:524, bod 180); Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252, bod 83), a Komisia/Francúzsko (C-37/14, EU:C:2015:90, bod 83).

146. Ako uviedol generálny advokát Tizzano v bode 82 svojich návrhov vo veci Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2003:354), „Súdny dvor balansuje medzi dvoma postojmi: postojom, podľa ktorého musí pomoc v každom prípade vrátiť spoločnosť, ktorá je jej príjemcom, a postojom, podľa ktorého v prípade, že sa podiely predali za cenu zodpovedajúcu trhovej hodnote uvedenej spoločnosti po poskytnutí pomoci, musí pomoc vrátiť predávajúci“.

147. Po vydaní rozsudku Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) Súdny dvor ostatne ďalej balansoval medzi týmito istými dvoma postojmi. Po tom, ako v bode 58 rozsudku Komisia/Francúzsko (C-214/07, EU:C:2008:619) uviedol, že „[v prípade, že príjemca ukončil svoju činnosť a postúpil svoje aktíva,] bol prvok pomoci ohodnotený trhovou cenou a zahrnutý do kúpnej ceny,… v prípade kupujúceho sa nemožno domnievať, že mal prospech z výhody oproti iným prevádzkovateľom na trhu (… rozsudok Nemecko/Komisia, bod 80)“, v bode 83 rozsudku Komisia/Francúzsko (C-37/14, EU:C:2015:90) rozhodol, že predaj príjemcu pomoci za trhových podmienok „aj keby sa preukázal, sa ako taký nedotýka povinnosti vrátiť pomoc a dotknutý členský štát je naďalej povinný vymôcť ju, *podľa okolností*, od predaného podniku (rozsudok Nemecko/Komisia, C-277/00, EU:C:2004:238, bod 81) alebo od predávajúceho (rozsudky Banks, C-390/98, EU:C:2001:456, bod 78, ako aj Falck a Acciaierie di Bolzano/Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, EU:C:2002:524, bod 180)“,[43] pričom opätovne nechal otvorenú možnosť vymôcť pomoc buď od predávajúceho, alebo od predaného podniku bez toho, aby stanovil rozlišovacie kritérium na uplatnenie ním použitého výrazu „podľa okolností“.

148. Na to, aby to bolo ešte komplikovanejšie, skutočnosť, že rozsudok Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) sa týkal dvoch opatrení pomoci, pričom jedna pomoc bola poskytnutá spoločnosti, ktorej akcie boli predmetom predaja („share deal“), a druhá spoločnosti, ktorej aktíva sa predali („asset deal“),[44] vytvorila dojem, že tieto dva druhy predaja treba rozlišovať.

149. Generálna advokátka Sharpston sa tak v bode 57 svojich návrhov vo veci Komisia/Francúzsko (C-214/07, EU:C:2008:343) pokúsila vysvetliť rozdiel medzi rozsudkami Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) a Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) tým, že „vec Banks sa týkala… predaja akcií, zatiaľ čo prejednávaná vec sa týka predaja aktív, takže relevantnými kritériami sú kritériá stanovené v rozsudku Nemecko/Komisia. Súdny dvor vo svojom rozsudku prijal prístup stanovený v rozsudku Banks, zmenil tento prístup vzhľadom na osobitnosti kúpy aktív, a nie akcií, a uplatnil zmenený prístup na predaj aktív. Nevidím žiadny dôvod na odchýlenie sa od prístupu uvedeného v rozsudku Nemecko/Komisia“.

150. Neistota ešte narastá pri analýze rôznych, či dokonca rozporných stanovísk prijatých Komisiou v týchto jednotlivých veciach.

151. V bode 38 repliky vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Komisia/Francúzsko (C-214/07, EU:C:2008:619), Komisia „[považovala] za užitočné pripomenúť, že v prípade prevodu aktív (Asset deal) je v porovnaní s prevodom akcií (Share deal) potrebné preskúmať finančné podmienky týchto transakcií. Ak ide o predaj aktív za bežných trhových podmienok, Súdny dvor sa domnieva, že prvok pomoci bol ohodnotený trhovou cenou a zahrnutý do kúpnej ceny, takže kupujúceho nemožno považovať za zvýhodnený subjekt, keďže výhodu pomoci si ponechal predávajúci“.

152. V bodoch 87 až 89 žaloby vo veci Komisia/Francúzsko (C-37/14, EU:C:2015:90) Komisia tvrdila v súvislosti s predajom „všetkých alebo časti akcií spoločnosti, ktorá bola príjemcom pomoci“,[45] že „v nadväznosti na predaj podniku, ktorý bol príjemcom pomoci, za trhovú cenu treba určiť, kto je skutočným príjemcom pomoci, ktorý je povinný vrátiť ju. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť buď o predávajúceho, alebo o predaný podnik. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pomoc sa

43 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

44 — Pozri body 78 a 84 rozsudku.

45 — Pozri bod 85.

v zásade musí vymôcť od predaného podniku… *Súdny dvor usúdil, že pomoc musí vrátiť predávajúci*, pokiaľ si ponechal výhodu vyplývajúcu z pomoci, ktorá bola zahrnutá do predajnej ceny. *Tak je to najmä v prípade, že sa s istotou preukázalo, že predajná cena zohľadňuje protiprávnu pomoc, ktorá môže byť potenciálne predmetom povinnosti vymáhania*, alebo keď kúpna zmluva o predaji spoločnosti, ktorá bola príjemcom pomoci, výslovne stanovuje, že predávajúci bude povinný vrátiť pomoc poskytnutú predanému subjektu v prípade, že bude vyhlásená za protiprávnu a nezlučiteľnú“. [46]

153. Komisia dodala, že „v prípade neexistencie tohto druhu ustanovenia väčšina kúpnych zmlúv stanovuje, že predávajúci ručí za pasíva predávaného podniku. V tomto prípade bude predaný podnik povinný vrátiť protiprávnu pomoc a ustanovenie o ručení za pasíva umožní kupujúcemu obrátiť sa na predávajúceho. Táto otázka teda závisí od uplatniteľných zmluvných pravidiel a nespadá pod… konanie týkajúce sa vymáhania pomoci ako také“.

154. V prejednávanej veci Komisia tvrdí, [47] že rozsudok Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) zmenil zásadu stanovenú v bode 78 rozsudku Banks (C-390/98, EU:C:2001:456) tým, že pomoc sa musí vymôcť od príjemcu, aj keď sa predal za trhových podmienok a hodnota pomoci bola zahrnutá do predajnej ceny.

155. Podľa môjho názoru treba využiť prejednávanú vec na stanovenie jasných zásad uplatniteľných na vrátenie pomoci v prípade, že rovnako ako v prejednávanej veci – ako aj vo veciach, v ktorých boli vydané rozsudky Banks (C-390/98, EU:C:2001:456), Taliansko a SIM 2 Multimedia/Komisia (C-328/99 a C-399/00, EU:C:2003:252), Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) a Komisia/Francúzsko (C-37/14, EU:C:2015:90) – bol príjemca predaný za trhových podmienok a predajná cena zahŕňa hodnotu pomoci.

156. Súhlasím s názorom Súdneho dvora uvedeným v bode 81 rozsudku Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238), že je to „podnik, ktorý si ponecháva konkurenčnú výhodu spojenú [s pomocou]…, kto musí byť povinný vrátiť sumu zodpovedajúcu výške [pomoci]“. Vrátenie pomoci teda musí sprevádzať výhodu v tom zmysle, že subjekt, ktorý bol alebo stále je zvýhodnený, musí vrátiť výhodu bez ohľadu na to, či išlo o predaj aktív alebo akcií, a to z nasledujúcich dôvodov.

157. Po prvé skutkové okolnosti v prejednávanej veci, čiže poskytnutie pomoci spoločnosti, po ktorej hneď nasledovala jej privatizácia, dokazujú, že zásada stanovená v bode 78 rozsudku Banks (C-390/98, EU:C:2001:456), podľa ktorej sa pomoc musí vymáhať od predávajúceho, otvára možnosť na beztrestnosť zneužitia práva v oblasti štátnej pomoci tým, že umožňuje členským štátom poskytovať pomoc štátnym podnikom s vedomím, že aj keď sa pomoc bude musieť v budúcnosti prípadne zrušiť, privatizácia umožní týmto podnikom ponechať si historickú výhodu až do chvíle jej zrušenia.

158. Po druhé, „ak spoločnosť, ktorá dostala štátnu pomoc, nie je zrušená a ďalej pôsobí na trhu, narušenie hospodárskej súťaže spôsobené pomocou možno odstrániť (alebo aspoň zmierniť) iba v prípade, že sa povinnosť vrátenia pomoci uloží tejto spoločnosti, pretože iba týmto postupom ‚príjemca stratí… výhodu, ktorú mal na trhu v porovnaní so svojimi konkurentmi, a obnoví sa stav pred poskytnutím pomoci‘ [rozsudok Komisia/Taliansko (C-348/93, EU:C:1995:95, bod 27). V rovnakom zmysle pozri aj rozsudok Španielsko/Komisia (C-480/98, EU:C:2000:559, bod 35)]“. [48]

46 — Kurzívou zvýraznil generálny advokát.

47 — Pozri body 137 až 139 týchto návrhov.

48 — Pozri bod 83 návrhov, ktoré predniesol generálny advokát Tizzano vo veci Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2003:354).

159. Po tretie, „hoci [predávajúci] podielov spoločnosti, ktorá je príjemcom pomoci, za cenu, ktorá odráža ich trhovú hodnotu po poskytnutí štátnej pomoci, získa výhodu zhodnotenia spoločnosti, nič to nemení na tom, že táto prípadná výhoda neznamená odstránenie výhody, ktorú získala spoločnosť príjemcu pomoci oproti svojim konkurentom. A práve táto výhoda určuje narušenie hospodárskej súťaže a práve ju treba odstrániť prostredníctvom vymoženia pomoci, zatiaľ čo finančná výhoda vyplývajúca z predaja podielov nemusí mať nevyhnutne vplyv na fungovanie hospodárskej súťaže na trhoch, pretože tým, kto predáva podiely, nemusí byť hospodársky subjekt“. [49]

160. Napokon „opačný názor, podľa ktorého sa pomoc musí za osobitných okolností vymôcť od predávajúceho, totiž vytvára značnú neistotu, pretože často je ťažké stanoviť, či predajná cena plne odráža trhovú hodnotu spoločnosti, ktorá je príjemcom, po poskytnutí štátnej pomoci, a žiadnym spôsobom nezohľadňuje riziko, že táto spoločnosť bude nútená vrátiť aspoň časť pomoci“. [50]

161. Z týchto dôvodov platí, že ak si „podnik, ktorému bola poskytnutá neoprávnená štátna pomoc, zachoval svoju právnu subjektivitu a ďalej vykonáva sám pre seba činnosti dotované štátnou pomocou…, obvykle si práve tento podnik zachováva konkurenčnú výhodu spojenú s uvedenou pomocou, a preto je povinný vrátiť sumu rovnajúcu sa výške pomoci“. [51]

162. Zásadou teda je, že pomoc musí vrátiť predaný podnik, v prejednávanej veci spoločnosť Dunamenti Erőmű, a nie predávajúci, v prejednávanej veci spoločnosť MVM alebo maďarský štát.

163. Treba dodať, že – ako uviedol Súdny dvor v bodoch 84 až 97 rozsudku Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) – pravidlo, podľa ktorého ten, kto si ponechal konkurenčnú výhodu spojenú s pomocou, musí pomoc vrátiť, sa použije aj v prípade, keď bol príjemca z dôvodu predaja aktív alebo inej transakcie zbavený všetkých svojich aktív s cieľom znemožniť vrátenie pomoci alebo s dôsledkom znemožnenia vrátenia pomoci (čo nie je prípad prejednávanej veci), ale činnosti tohto príjemcu prevzal iný podnik, ktorý z dôvodu, že si ponechal konkurenčnú výhodu, bude povinný pomoc vrátiť. [52] V opačnom prípade, čiže ak príjemca ukončil svoju činnosť a pritom ju neprevzal iný podnik, je podľa judikatúry Súdneho dvora vrátenie pomoci absolútne nemožné. [53]

164. V tomto ohľade treba pripomenúť, že aj napriek tomu, že Súdny dvor v bode 81 rozsudku Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238) zrejme rozlišuje príjemcov podľa toho, či si ponechali svoju právnu subjektivitu, [54] článok 107 ZFEÚ – rovnako ako ustanovenia Zmluvy o hospodárskej súťaži – hovorí o podnikoch („undertakings“), a nie o spoločnostiach, ktoré majú právnu subjektivitu.

165. V tomto zmysle, ako Súdny dvor rozhodol v bode 43 rozsudku ETI a i. (C-280/06, EU:C:2007:775) vo vzťahu k protiprávnemu konaniu v rozpore s právom hospodárskej súťaže, „sú právne formy subjektu, ktorý sa dopustil porušenia, a jeho nástupcu irelevantné. Uloženie sankcie za porušenie tomuto nástupcovi teda nemôže byť vylúčené skutočnosťou, že, ako v konaniach vo veci samej, tento nástupca má iné právne postavenie a koná iným spôsobom ako subjekt, ktorého je nástupcom“.

166. V dôsledku toho zásada, podľa ktorej povinnosť vrátenia pomoci nesie *podnik*, ktorý si ponecháva konkurenčnú výhodu, ktorá je s ňou spojená, umožňuje vymáhanie pomoci od podniku, ktorý prebral činnosti dotované štátom.

49 — Tamže (bod 84).

50 — Tamže (bod 85).

51 — Rozsudok Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238, bod 81).

52 — Pozri v tomto zmysle rozsudky Nemecko/Komisia (C-277/00, EU:C:2004:238, body 86 až 97), Komisia/Francúzsko (C-214/07, EU:C:2008:619, bod 58) a Komisia/Španielsko (C-610/10, EU:C:2012:781, bod 104).

53 — Pozri rozsudky Komisia/Taliansko (C-454/09, EU:C:2011:650, bod 36) a Komisia/Španielsko (C-610/10, EU:C:2012:781, bod 104).

54 — Toto rozlíšenie je tiež prevzaté v rozsudku Komisia/Francúzsko (C-214/07, EU:C:2008:619, body 48 a 55).

– Uplatnenie na prejednávanú vec

167. Keďže v prejednávanej veci je predmetnou výhodou PPA, spoločnosťou, ktorá túto výhodu získala a zachovala si z nej vyplývajúcu konkurenčnú výhodu, čiže dlhodobo zaručené predajné ceny elektrickej energie, je Dunamenti Erőmű. Štátnu pomoc teda musí vrátiť Dunamenti Erőmű.

168. Okrem toho by bolo absurdné predpokladať na jednej strane, že výhodu má Dunamenti Erőmű, pretože PPA je súčasťou jej majetku, ale že na druhej strane má z pomoci prospech štát ako predávajúci. Je zjavne nemožné zrušiť výhodu podniku a veriť, že konkurenčná výhoda sa zachová ďalej, najmä keď v prejednávanej veci práva PPA narušovala hospodársku súťaž a takmer znemožňovala liberalizáciu maďarského trhu s elektrickou energiou tým, že zdražovala vstup nových účastníkov trhu.

169. Tento záver, samozrejme, môže viesť k situácii, že Maďarsko – ktoré tak už urobilo – musí zrušiť PPA s tým, že si ponechá cenu zaplatenú nadobúdateľom, ktorá zahŕňa hodnotu štátnej pomoci, zatiaľ čo Dunamenti Erőmű musí vrátiť hodnotu tejto pomoci štátu.

170. Ako však uvádza Komisia v žalobe vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok Komisia/Francúzsko (C-37/14, EU:C:2015:90), „tato otázka… závisí od uplatniteľných zmluvných pravidiel a nespadá pod… konanie vo veci vymáhania [štátnej pomoci]“. „Väčšina kúpnych zmlúv [totiž] stanovuje, že predávajúci ručí za pasíva predávaného podniku. V tomto prípade bude predaný podnik povinný vrátiť protiprávnu pomoc a ustanovenie o ručení za pasíva umožní kupujúcemu obrátiť sa na predávajúceho“.

171. V prejednávanej veci má Electrabel okrem týchto zmluvných vzťahov s maďarským štátom prospech aj zo záruk Zmluvy o energetickej charte, ktorá jej umožňuje požadovať, čo aj urobila, *úplnú* náhradu uviaznutých nákladov na rozhodcovskom súde CIRDI. [55]

iii) Návrh

172. Všeobecný súd sa tým, že sa odmietol zaoberať tvrdeniami spoločnosti Dunamenti Erőmű spojenými s vymáhaním prípadnej pomoci, dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

173. Ak však bude Súdny dvor vo veci samej súhlasiť s mojím návrhom týkajúcim sa tretieho odvolacieho dôvodu, bude treba konštatovať, že riešenie prijaté Všeobecný súdom (a Komisiou) ukladá spoločnosti Dunamenti Erőmű povinnosť vrátiť pomoc, a že teda napadnutý rozsudok by nemal byť v tomto ohľade zrušený.

VI – **Účinky zrušenia**

174. Keďže som v bode 128 týchto návrhov dospel k záveru, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia a že napadnutý rozsudok treba zrušiť, bolo by vhodné posúdiť účinky tohto zrušenia.

175. Podľa článku 61 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora „[Súdny dvor] môže [ak zruší rozhodnutie Všeobecný súdu] vydať konečný rozsudok sám, ak to stav konania dovoľuje, alebo môže vec vrátiť na rozhodnutie Všeobecného súdu“. Treba určiť, či súdne konanie dovoľuje, aby bolo vydané konečné rozhodnutie vo veci.

55 — Pozri body 23 až 25 týchto návrhov.

176. Súdne konanie dovoľuje, aby bolo vydané konečné rozhodnutie vo veci, ak má Súdny dvor všetky informácie potrebné na to, aby rozhodol. [56]

177. Ako som už vysvetlil v bode 122 týchto návrhov, správne uplatnenie kritéria súkromného investora by spočívalo v položení otázky, čo by hypotetický obchodník za hospodárskych okolností roku 1995 na trhu, ktorý sa mal liberalizovať, urobil 1. mája 2004 preto, aby predal Dunamenti Erőmű za najlepšiu cenu, a pritom sledoval rovnaké ciele hospodárskej a obchodnej povahy ako maďarský štát v roku 1995, čiže zaistenie bezpečnosti dodávok za čo najnižšie náklady, modernizáciu infraštruktúry podľa platných noriem na ochranu životného prostredia a uskutočnenie nevyhnutnej reštrukturalizácie odvetvia distribúcie elektrickej energie.

178. Správne uplatnenie kritéria súkromného investora nesporne vyžaduje komplexné hospodárske posúdenie. Podľa ustálenej judikatúry pritom „posúdenie otázky Komisiou, či určité opatrenie možno kvalifikovať ako štátnu pomoc, pretože štát nekonal ako bežný hospodársky subjekt, vyžaduje komplexné hospodárske posúdenie. Pri prijímaní aktu zahŕňajúceho takéto posúdenia má Komisia širokú mieru voľnej úvahy a súdne preskúmanie uvedeného aktu sa obmedzuje na overenie dodržiavania procesných pravidiel a pravidiel odôvodnenia, ako aj na vecnú správnosť skutkového stavu, na neexistenciu zjavne nesprávneho posúdenia skutkového stavu a na zneužitie právomoci. V prvom rade [súdom Európskej únie] neprináleží, aby hospodárske posúdenie Komisie nahrádzali vlastným posúdením“. [57]

179. Keďže správne uplatnenie kritéria súkromného investora neprináleží Všeobecnému súdu, zrušenie napadnutého rozsudku vedie k zrušeniu rozhodnutia Komisie v rozsahu, v akom sa týka spoločnosti Dunamenti Erőmű.

180. V prejednávanej veci nesprávne právne posúdenie spočíva v nezohľadnení relevantných skutočností zo strany Komisie pri uplatnení kritéria súkromného investora, pričom Všeobecný súd toto nezohľadnenie nespochybnil.

181. Tretia časť tretieho odvolacieho dôvodu je teda dôvodná, čo musí viesť k zrušeniu napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa týka spoločnosti Dunamenti Erőmű.

VII – **O trovách**

182. Podľa článku 184 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, ak je odvolanie dôvodné a Súdny dvor sám rozhodne s konečnou platnosťou vo veci samej, potom rozhodne aj o trovách konania.

183. Podľa článku 138 ods. 1 toho istého rokovacieho poriadku, ktorý sa na základe článku184 ods. 1 rokovacieho poriadku uplatňuje na odvolacie konanie, je účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

184. Keďže Komisia nemala úspech v podstatnej časti svojich dôvodov a odvolateľka navrhla zaviazať ju na náhradu trov konania, je opodstatnené zaviazať Komisiu, aby okrem svojich vlastných trov konania znášala všetky trovy konania odvolateľky tak v prvostupňovom, ako aj v odvolacom konaní.

56 — Pozri najmä rozsudky Chronopost a La Poste/UFEX a i. (C-341/06 P a C-342/06 P, EU:C:2008:375, bod 134) a Španielsko/Komisia (C-513/13 P, EU:C:2014:2412, bod 42).

57 — Pozri uznesenie DSG/Komisia (C-323/00 P, EU:C:2002:260, bod 43). V tomto zmysle pozri aj rozsudky Španielsko/Lenzing (C-525/04 P, EU:C:2007:698, bod 57); GlaxoSmithKline Services a i./Komisia a i. (C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P a C-519/06 P, EU:C:2009:610, bod 163); Komisia/Scott (C-290/07 P, EU:C:2010:480, body 64 až 66); Ryanair/Komisia (T-196/04, EU:T:2008:585, bod 41), a Budapesti Erőmű/Komisa (T-80/06 a T-182/09, EU:T:2012:65, body 65 a 66).

VIII – **Návrh**

185. Vzhľadom na predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor rozhodol takto:

1. Rozsudok Dunamenti Erőmű/Komisia (T-179/09, EU:T:2014:236) sa zrušuje v rozsahu, v akom Všeobecný súd odmietol zohľadniť inherentnú súvislosť medzi dlhodobými zmluvami o nákupe elektrickej energie a privatizáciou pri vykonávaní kontroly súkromného investora iba z toho dôvodu, že táto skutočnosť predchádzala dátumu pristúpenia Maďarska k Európskej únii.

2. Rozhodnutie Komisie 2009/609/ES zo 4. júna 2008 o štátnej pomoci C 41/05 poskytnutej Maďarskom v rámci dlhodobých zmlúv o nákupe elektrickej energie sa zrušuje v rozsahu, v akom sa týka spoločnosti Dunamenti Erőmű.

3. Európska komisia je povinná nahradiť trovy konania vynaložené tak v prvostupňovom, ako aj v odvolacom konaní.